

Bilingvializmin ümumi aspektləri

Səyanə Mövsüm qızı Bağırova

filologiya üzrə fəlsəfə doktoru,

Azərbaycan Dillər Universiteti

E-mail: sayanamovsum@gmail.com

Rəyçilər: filol.ü.e.d., prof. F.Y. Veysəlli,
filol.ü.f.d., dos. S.B. Mustafayeva

Açar sözlər: ümumi, aspekt, bilingvializm, funksiya, ana dili, kateqoriya

Ключевые слова: общий, аспект, двуязычие, функция, родной язык, категория

Key words: general, aspect, bilingualism, function, native language, category

Bilingvializmi öyrənən müxtəlif dilçilər ilk əvvəl ana dilin tərifini verməyə çalışır və daha sonra ikinci, üçüncü dili öyrənməyə davam edirlər. Belə dilçilərdən, T.Skutnab-Kangas ana dilinin tərifini belə verir: “Ana dili mənşəyi, kompetensiyası (səriştə), funksiyası və mövqeyi olan bir danışmaq vasitəsidir. Bu alimə görə, ana dilinin dörd funksiyası vardır: mənşə, səriştə, funksiya və mövqe (1, s. 90).

Dilin mənşəyi o deməkdir ki, insan doğulduğu yerin dilini ana bətnindəyənkən öyrənir, yəni bu ilk növbədə sosioloji meyar hesab olunur. Kompetensiya insanın ən yaxşı bildiyi dil funksiyası hesab olunur. Bu linqvistik kriteriyadır. İnsanın daha çox istifadə etdiyi dil funksiya kimi qəbul olunur və bu da sosiolinqvistik faktor kimi başa düşülür. Mövqe isə o anlamı verir ki, şəxs qarşı tərəfin istifadə etdiyi dili bilir və həmin dilin istifadəsini məqbul hesab edir. Bütün bu sadalananlar dilin linqvistik faktorları kimi müəyyən edilir və bunlar həm sosio-psixoloji, fərdi-psixoloji və sosiologiya kimi sahələrdə özlərinəməxsus xüsusiyyətləri ilə fərqlənir. Lakin bu o anlama gəlmir ki, insan bütün bu dörd kriteriyanın hamısı yerinə yetirməlidir.

Dilin əsas mahiyyəti onun ünsiyyət vasitəsi olmasıdır. Avstriya psixolinqvisti K. Böhler “Dil nəzəriyyəsi” əsərində dil işarələrinə danışanın mövqeyindən yanaşmada onların üç funksiya yerinə yetirdiyini yazır (2, s. 116). Danışan nəyisə ifadə etməli, kiməsə (dinləyəninə) müraciət etməli və nəyisə təsvir etməlidir. F. Veysəlli bu funksiyaları misalla belə izah edir: “Fərz edək ki, danışan öz müsahibinə gəzinti zamanı belə deyir: Gedək bir çay içək. Bu sözlərdə danışanın susuzluğu ifadə olunur. Həmçinin, o, dostuna hazırkı psixoloji və fiziki vəziyyətini təsvir edir. Eyni zamanda o, həmsöhbətinə müraciət edərək onun fiziki vəziyyətini başa düşməyə imkan yaradır” (29, s. 37).

İnsanın dil kim mənəvi fəaliyyətini ictimai cəhətlə dərk etmə prosesini insan özü həyata keçirir, ana dili adlanan aralıq dünyasında fərdlərin fəvqündə duran baxış, dəyər və yönümlərin məkanı kimi müxtəlif dil kollektivlərində üzvlənən formada özünü büruzə verir (3, s. 32).

K. Böhler dilin funksiyaları barədə olan fikirləri ilə Praqa Dilçilik məktəbinin nümayəndəsi R. Yakobson dilin funksiyalarını daha da genişləndirir. F. Veysəlli də özünün müxtəlif kitablarında, məsələn “Struktur dilçiliyin əsasları”, “Dil” əsərlərində dilin funksiyalarını təsvir edir. F. Veysəllinin iddialarını əsas tutaraq, həmin funksiyaları belə sıralaya bilərik:

Birinci funksiya: *danışanın mövqeyini əks etdirən funksiya*. Bununla danışan dinləyəninə təsir göstərir, ona öz mövqeyini bildirməklə müxtəlif hiss-həyəcanını, fərqli hissələrini ifadə edir. Bu zaman seqment vahidlərin keyfiyyət və kəmiyyətlə yanaşı, sözləmlərin prosodiyası və intonasiyası mühüm rol oynayır (3, s. 37). Məsələn: *İsən mənə bir şey edə bilməzsən! Və*

yaxud: „Sən hələ də buradasanmı? və s. Burada əsasən *emotiv* və ya *ekspressiv* funksiya ifadə olunur.

Növbəti funksiya kimi *dinləyənlə yönəlmiş funksiyanı* qeyd etmək olar. Bu zaman danışan dinləyəndə müəyyən münasibət oymaq, ona hər hansı bir göstəriş, əmr və ya istiqamət vermək məqsədi ifadə edir. Məsələn, fenomenlərin yığınağında məşhur yutuber dostlarına deyir: /Dostlar, son zamanlarda sosial mediada qazandığımız uğur bizi sevindirməyə bilməz// və s.

E. Bialystock yazır ki, *icra funksiyası* da dilin funksiyaları arasındadır. Bu funksiya əsasən müəyyən məsələləri planlaşdırmağa, təşkil etməyə və başlamağa kömək edən bir sıra proseslərdən ibarətdir (15, s. 210).

Üçüncü funksiyanı *referentiv funksiya* adlandıran F.Veysəlli yazır: “Xarici aləmdə əşya, hadisə və predmetə yönəlmiş aidolma, advermə kimi vəziyyətləri biz referentiv funksiya adlandıracağıq” (3, s. 38). Məsələn, /There is a club in our village that is named “Queen Elizabeth”// (Kəndimizdə ‘Kraliça Elizabeta’ adlandırılan bir klub var).

Fatik funksiya kimi dördüncü funksiya qeyd olunur. Dil və paralingvistik vasitələrin köməyiylə (mimika, jest), qüvvətləndirici ədatlarla (hə, bəli və s.) ünsiyyətdə iştirak edən tərəfləri şirnikləndirmək, həvəsləndirmək və s. Məsələn, Həə nə oldu? Bəs deyirdin mənə qalib gələcəksən?! və s.

Beşinci funksiya *poetik və ya estetik funksiya* adlanır. Bu funksiya zamanı danışıda və ya poeziyada fikir qabardılır, təmtəraqlı ifadələr seçilir və s. Məsələn, başımın tacı, gözümün nuru, sevimli qızım mənim! və s.

Metodil funksiya altıncı funksiya. Bu zaman dil ifadələri və formaları dilin təsvirinə yönəlir. Məsələn, bu nə hərəkəti edirsən, Bilmirsən ki, bizdə belə hərəkət etməzlər?! və s. F. Veysəlli yazır ki, bu funksiyanın icrası zamanı dil həm obyekt, həm də metadil kimi çıxış edir. Düşünürük ki, bu cür ifadələr Azərbaycan dilində çoxluq təşkil edir, çünki Azərbaycan dili bizim ana dilimizdir və biz öz obyektimizi, yəni Azərbaycan dilini bu dilin öz vasitəsilə səciyyələndiririk. Lakin ingilis dilində ismin hal kateqoriyası yoxdur, yaxud alman dilində ismin dörd halı var deyiriksə, o halda obyekt dil ingilis və alman dili olur, Azərbaycan dili isə metadil kimi çıxış edir. F. Veysəlli yazır ki, metadil öyrənilən və ya obyekt dili təsvir edən dildir (3, s. 38).

Dil informasiyanı saxlamaq, ifadə etmək, lazım gəldikdə onu bərpa etmək və ya ötürmək funksiyasını daşıyır. Hər hansı bir tarixi, mədəni və ya iqtisadi uğur təsvir olunursa, hadisə, kəşf, bədii əsər haqqında məlumat tərtib olunur, vaxt keçdikdən sonra o, unudulur. Lakin zaman keçdikcə hər şey yada düşür, xatirələr və ya rəvayətlər dəyişdirilib danışılır və bədii əsər kimi meydana çıxır. Məsələn, oğuzların “Kitabi-Dədə Qorqud” dastanı on üç əsr bundan əvvəl qələmə alınsa da, bu gün də bu dastan haqqında bu və ya digər şəkildə danışılır.

Növbəti funksiya kimi dilin *tanıma funksiyasını* qeyd etmək olar. Biz həmsöhbətimizin birinci cümləsindən onun kim olduğunu, yaşını, peşəsini, hətta peşə fəaliyyətini çox zaman müəyyən edə bilirik. Linqvistik hazırlığı olan hər kəs üz-üzə gəldikdə əvvəllər görmədiyi və tanımadığı adamın hansı dildə danışdığını və ya hansı dil ailəsinə mənsub olduğunu müəyyən edə bilər.

Qeyd edilən bu funksiyalar emosional və kommunikativ funksiya bütöv dilə aiddir, çünki onlar dilin harada, hansı məqamda işlənməsindən asılı olmayaraq özünü həmişə büruzə verir. Bundan fərqli olaraq, fatik funksiya daha çox fərdi-bədii, yəni poetik və potetik danışığ üçün səciyyəvidir. Emosional funksiya deklamasiyada, müəllif ifasında, şeir və mətnlərin oxunuşunda özünü göstərir.

Dilin funksiyaları bilinçsizliyin danışığ fəaliyyətinin linqvistik əsaslarının inkişafında mü-

hüm rol oynayır. M. Byram və C. Brumfit iddia edirlər ki, bilinqualizmin danışıq fəaliyyətinin linqvistik əsaslarını müəyyən etmək üçün ilk növbədə dilin funksiyalarını və onların tətbiqi mexanizmlərini bilmək lazımdır. Onlar eyni zamanda bu prosesinin bir qədər çətin olduğunu da yazırlar. Onlar bunu onunla əlaqələndirirlər ki, hazırkı şəraitdə kimin bilinqual olduğunu müəyyən etmək olduqca çətinidir. Bilinquallığın tərifini axtaran bu dilçilərin qənaətinə görə, bilinquallığın tərifini verməzdən əvvəl “semi linqual” (yarımdilli) terminin izahını bilmək lazımdır. Bu termin bəzi hallarda “double semilinguals” da adlandırılır. /Semilingual/ “yeterli olmayan səriştə”, yaxud “yeterli səriştəsizlik” kimi izah edilə bilər. M.Byram və C.Brumfit iddia edirlər ki, *semilinguallıq söz ehtiyatının az olması və düzgün olmayan qrammatikaya sahib olma* mənasını verir. Onların qənaətinə görə, semilingual danışıq vaxtı ancaq dili necə istifadə edəcəklərini düşünürlər. Həmçinin, bu cür dilə sahib olan insanlarda bildikləri dilin hər hansı biri ilə düşünmək və hisslərini ifadə etmək də olduqca çətinidir (5, s. 83).

T. Skutnab-Kangasın isə bilinqualizm barədə öz fikirləri var. O, bilinquallığın linqvistik əsaslarını 4 qrupa bölür. Hər qrup isə bilinquallığın fərqli aspektlərini özündə ehtiva edir. Onun bölgüsü belədir:

Mənşə	1) uşaq kiçik yaşlarından, məsələn doğulduğu ailədə iki dil öyrənir, yəni dil daşıyıcıları vasitəsilə; 2) uşaq ilk başdan hər iki dil vasitəsilə paralel olaraq ünsiyyət qurur, yaxud qurmağa meyilləndirilir;
Səriştə	1) bütövlükdə iki dilə nəzarət etmə bacarığı; 2) hər iki dilə dil daşıyıcısı nəzarət etməyi bacarır; 3) iki dil eyni dərəcədə istifadə olunur; 4) ikinci dildə əhəmiyyətli ifadələr işlətməyi bacarır; 5) dillərdən ən azı birində (bəzən ikisində də) düzgün qrammatik quruluşlu cümlələr işlətməyi bacarır; 6) danışıq zamanı lazım olduqda digər dillərdən də istifadə edir;
Funksiya	Çox vəziyyətdə iki dili də işlətməyi bacarmaq;
Münasibət	1) Özlərini iki dilli və iki mədəniyyətin daşıyıcısı hesab edirlər; 2) Digər insanlar onları bilinqual kimi qəbul edirlər (1, s.94).

T. Skutnabb – Kangas yazır ki, bilinqualın dil kompetensiyası zamanı insan iki dilə də nəzarət etməyi bacarır (1, s. 84). C. Brumfit isə bu qənaətdədir ki, hər iki dilə dil daşıyıcısı kimi nəzarət etmə bacarığı, dil səriştəsi kimi başa düşülə bilər (5, s. 56). R.Braun da bu alimlərlə eyni fikri paylaşaraq yazır ki, dil səriştəsi zamanı insan iki və daha artıq dil üzərində nəzarət gücünə malik olur (9, s. 112). Düşünürük ki, bu fikirlər bilinqualizmin danışıq fəaliyyətinin linqvistik əsaslarını aydın ifadə etməyə imkan verir. Lakin təbii ki, bu barədə başqa fikirlər də mövcuddur. Məsələn, E. Haugen yazır ki, əgər şəxs ana dili olmayan dildə tam mənalı cümlələr qurmağı bacarırsa, demək o, bilinqual hesab edilə bilər və onun danışıq fəaliyyəti linqvistik amilləri özündə ehtiva edə bilər.

Bilinqualizmin danışıq fəaliyyətinin linqvistik əsaslarını öyrənən alimlərdən bəziləri bu fikirdədirlər ki, ikinci dilə nəzarət etmək üçün bilinqualda həmin dildə sadəcə əsas biliklər və qrammatik quruluş barədə məlumat olmalıdır. Belə olduqda onun nitqi bilinqualizmin danışıq fəaliyyətini əsas şərtlərini özündə ehtiva edəcəkdir. Məsələn, C. Macnamara yazır ki, bilinqualizmin danışıq fəaliyyətinin linqvistik əsaslarını müəyyən etməyin dörd sahəsi vardır: 1) analmaq; 2) danışmaq; 3) oxumaq; 4) yazmaq. Onun qənaətinə görə, bu sahələr dörd kateqoriyaya

bölünür: 1) fonetika; 2) leksika; 3) sintaksis; 4) semantika (10, s. 58). “Əgər fərd bu dörd kateqoriyadan birini ikinci dildə nümayiş etdirməyi bacarırsa, demək onun nitqi bilinqvizmin danışıq fəaliyyətinin linqvistik əsaslarını mühafizə edə bilmişdir” deyər C. Macmara yazır (10, s. 80). Buradan belə məlum olur ki, sadalanan dörd kateqoriyadan ancaq birini bilən belə bilinqual hesab edilə bilər. Lakin biz C. Macmaranın fikri ilə razılaşa bilmərik. Belə çıxır ki, əgər ispan olan biri yunan əlifbasını bilirsə, deməli o, bilinqual hesab edilə bilər. Bu təbii ki, qəbul edilə bilməz, çünki bilinquallığın şərtlərinə ziddir.

Bilinqvizmin danışıq fəaliyyətinin linqvistik əsaslarını müəyyənləşdirmək üçün ilk əvvəl danışanın neçə dil bildiyini bilmək lazımdır. Bu zaman iki dilin necə istifadə olunması, hansı mühitdə və ya hansı şərtlərdə işlədilməsi də xüsusi diqqət cəlb edir. Bilinqual danışıq mühitindən asılı olaraq, hansı dilə ehtiyac olduğunu müəyyən edir və onu istifadə edir. R.Appel and P. Muysken (1987) bilinqvizmin danışıq fəaliyyətinin linqvistik əsaslarının iki növünü təklif edirlər: a) ictimai (societal); b) fərdi (individual) (12, s. 124). Bilinqualizmin *fərdi* növü əsasən iki və daha çox dilin istifadəsi zamanı müşahidə olunur. Hazırda müxtəlif sosial şəraitlərdə *ictimai* bilinqualizm geniş işlədilir. Məsələn belə sosial şərait deyəndə mühacirlik, təhsil, mədəniyyət, evlilik və s. nəzərdə tutulur.

F. Grosjean Avropa mühitini nəzərdə tutaraq yazır (13, s. 380): “Avropa Komissiyasının hesabatına görə, dünyanın bəzi ölkələrində danışanların 25 faizi ikinci dildən istifadə edirlər və yaxşı istifadə edirlər. Belə ki, onlar ikinci dildə ana dili kimi danışmağı bacarırlar” (14, s. 380). Məsələn, belə ölkələrdən Kanada, Nigerya, Hindistan, Avstraliya və cənubi Amerika ölkələrini göstərmək olar”.

Fərdi bilinqualizmin mövcud olması üçün cəmiyyətdə, yəni bilinqual olmayan cəmiyyətdə bilinqual spikerə rast gəlmək mümkündür. Qeyd edək ki, bilinqualizm bu növü daha mürəkkəbdir və xüsusi yanaşma tələb edir. İki dilli natiq olmağın mənasını izah edən geniş bir mübahisə mövcuddur. R. Appel and P. Muysken (12, s. 2-3) bununla bağlı yazırlar: “Fərdi bilinqualizm odur ki, şəxs iki dildən də öz ana dili kimi istifadə etməyi bacarsın (12, s. 2-3). Yəni, natiq ikidilli hesab olunmaq üçün hər iki dildə olan bütün dil bacarıqlarından səliss istifadə etməlidir. Bu məsələyə iki müxtəlif yanaşma vardır. Bunlardan birini C. Brumfit təklif edir (5, s. 56). Onun qənaətinə görə, individual bilinqv iki və daha çox dili ana dili kimi istifadə etməyi bacarmalıdır.

Digər tərəfdən, C. Macnamara C. Brumfitin verdiyi tərifi daha fərqli birini təklif edir. Onun qənaətinə görə isə bilinqv ikinci dildə danışmaq üçün həmin dildə bir neçə vərdisə sahib olsa, kifayət edər və bu da onun bilinqv olmasını şərtləndirməyə yetər (11, s. 85). Bu, iki fərqli dildə danışmağın girişi və ümumi təsviridir, bu barədə başqa fikirlər də ola bilər. F. Grosjean bilinqv barədə daha aydın bir tərif verir. O yazır ki, bilinqv kimdir və bilinqvizmin danışıq fəaliyyətinin linqvistik əsaslarını müəyyən etmək üçün ilk əvvəl dil səlissliyi və dil istifadəsi arasında aydın bir fərq müəyyən etmək lazımdır. Daha sonra isə bilinqvlərin işlətdiyi dillərin zamanla necə dəyişə biləcəyini müəyyən etmək, yaxud müşahidə etmək lazımdır. Bu tərfi irəli sürməklə o (F.Grosjean) sübut etməyə çalışır ki, qeyd edilən fərq mütləq müəyyən edilməlidir. Əks halda insanlar yanlış olaraq bu düşüncəyə düşərlər ki, bilinqvlər iki dilə də səliss şəkildə nəzarət edə bilirlər. Bu yerdə qeyd edək ki, biz də bu yanaşmanın səhv olduğu düşüncəsindəyik. Belə ki, bilinqvlərin çoxu iki dildə də sərbəst danışmaya bilər, əsas odur ki, düşüncələrini lazım olan şəkildə qarşı tərəfə çatdıra bilsinlər. İki dildə danışanların əksəriyyəti hər iki dildə səliss danışa bilmir.

Xatırlatmaq yerinə düşər ki, bilinqvlər bildikləri dildən müxtəlif situasiyalarda və fərqli məqsədlər üçün istifadə edirlər. Beləliklə, bilinqvlərin dillərində səliss danışma səviyyəsi bu

dillərin həyatlarındakı ehtiyacından asılıdır və bunlardan birini, ehtimal ki, digərlərinə nisbətən bəzi bacarıqlarda daha səlis istifadə edirlər. F. Grosjean yazır: “Bilinqlərin müxtəlif dildə danışmaq bacarıqları həmişə eyni olmur. Bu fərqi yuxarıda qeyd etdiyimiz bilinqlərin danışıq fəaliyyətinin linqvistik əsaslarında müşahidə etmək olar. Belə ki, danışan (bilinqlə) bir linqvistik əsasda yaxşı ola bilər, lakin bir başqasında əksinə yaxşı olmaya da bilər” (14, s. 156). Məsələn, bir dildə yaxşı yazmaq olar, digərində isə yaxşı danışmaq, yaxud, oxumaq və s.

Qeyd edək ki, bəzi bilinqlər ölkələrdə uşaqlar məktəbdə bir dil evdə isə bir başqa dil istifadə edirlər. Hətta bəzi hallarda bilinqlər ölkələrdə eyni ailə üzvləri öz aralarında belə iki dil istifadə edə bilərlər. Belə uşaqlar, məktəbi bitirdikdən sonra məktəbdə danışılan dili daha az istifadə edirlər, yaxud da onu dəyişiklik edərək işlədirlər. Bu vəziyyət böyüklər arasında da baş verə bilər. Məsələn, böyüklər işdə bir dildən, evdə başqasından və cəmiyyətdəki müxtəlif immiqrantlar ilə başqa dillərdə danışmaq məcburiyyətində qala bilərlər.

Beləliklə, “ikidilli dillərin sabitlik anları və dəyişiklik anları var ki, bir dil birdən yeni əhəmiyyət qazanır və başqa bir dil sabit qala bilər və ya daha az rol oynaya bilər”. Bu dəyişiklik özünü həm linqvistik, həm də psixoloji proseslərdə büruzə verə bilər.

Məqalənin aktuallığı. Bilinqlizmin ümumi aspektlərinin öyrənilməsi, fərqləndirilməsi, müəyyən edilməsi məqalənin aktuallığını təşkil edir.

Məqalənin elmi yeniliyi. Elmi yenilik müasir dilçilikdə bilinqlizmin növlərinin öyrənilməsi ilə bağlıdır.

Məqalənin praktik əhəmiyyəti və tətbiqi. Məqalədə tədqiq edilən vasitələri tələbələr, müəllimlər, tədqiqatçılar və digər hərbi sahə ilə maraqlanan şəxslərin düzgün istifadəsinə yardımçı ola bilər.

Ədəbiyyat

1. Skutnab-Kangas T. Bilingualism Or Not: The Education of Minorities. Cambridge: Multilingual Matters, 1981, 378 p.
2. Buhler K. (2011) Theory of Language. Cambridge: John Benjamins Publishing Company, 616 p.
3. Veysəlli F.Y. Koqnitiv dilçilik: əsas anlayışları və perspektivləri. Bakı: Mütərcim, 2015, 120 s.
4. Veysəlli F.Y. Fonetika və fonologiya məsələləri. Bakı: Maarif, 1993, 196 s.
5. Brumfit, C. and Byram, M. (editors) et al. (2000). Routledge Encyclopedia of Language Teaching and learning. TJ International Ltd, 856 p.
6. Skutnab-Kangas T. Bilingualism Or Not: The Education of Minorities. Cambridge: Multilingual Matters, 1981, 378 p.
7. Bloomfield, L. (1933). Language. New York: University of Chicago Press, 580 p.
8. Bloomfield, L. (1933). Language. New York: University of Chicago Press, 580 p.
9. Brown, R. (1973). A First Language: The Early Stages. Cambridge: Cambridge, MA: Harvard, 460 p.
10. Macnamara J. (2010) The Bilingual's Linguistic Performance - A Psychological Overview, Journal of Social Issues 23 (2) pp.58 – 77.
11. Macnamara, J. (1969). How can one measure the extent of a person's bilingual proficiency? In L. Kelly (Ed.), Description and measurement of bilingualism: An international seminar, University of Moncton, 1967, pp. 80-97.
12. Appel, R & Muysken, P. (1987). Language Contact and Bilingualism. London,

England: Edward Arnold, 224 p.

13. Grosjean F., Soares C. Bilinguals in a monolingual and a bilingual speech mode: The effect on lexical access. *Memory & Cognition* Vol.12, pp. 380–386, 1984.

14. Grosjean, F. & Ping Li (2013). *The Psycholinguistics of Bilingualism*. Chichester, England: Wiley-Blackwell, 256 p.

15. Bialystock, E. Cognitive effects of bilingualism: How linguistic experience leads to cognitive change. *International Journal of Bilingual Education and Bilingualism*, 10 (3), pp.210-233, 2007.

S.M. Bağirova

Общие аспекты двуязычия

Резюме

В статье рассматриваются общие аспекты двуязычия. В нем говорится, что существует четыре направления в определении лингвистических основ речевой деятельности двуязычия. Они были выделены как 1) понимать; 2) говорить; 3) читать; 4) писать. Эти области разделены на четыре категории: фонетика, лексика, синтаксис и семантика.

В статье подчеркивается тот факт, что если человек способен продемонстрировать одну из этих четырех категорий на втором языке, это означает, что он / она может продемонстрировать лингвистические основы двуязычия.

S.M. Bağirova

General aspects of bilingualism

Summary

The article deals with the general aspects of bilingualism. It states that there are four areas in determining the linguistic basis of bilingualism speech activity. They have been distinguished as 1) to understand; 2) to speak; 3) to read; 4) to write. These areas are divided four categories: *phonetics, lexic, syntax, and semantics*.

The article highlights the fact that if an individual is able to demonstrate one of these four categories in a second language, it means that he/she is able to demonstrate the linguistic basis of bilingualism.

Redaksiyaya daxil olub: 03.12.2021